

Oslo, 17. oktober 2019

Innspill Statsbudsjettet 2020

Takk for muligheten til å komme med muntlig innspill til helse- og omsorgskomiteens arbeid med statsbudsjettet for 2020. Jeg heter Tore Holte Follestad og er assisterende daglig leder, Sex og samfunn.

Vi ønsker først å gjenta to punkter fra vårt skriftlige innspill:

- Vi ønsker mer politikk i kapittel 762, post 73, slik at det tydeliggjøres hvilken retning feltet seksuell helse bør ha og hva vi som sivilt samfunn bør fokusere på i vårt arbeid.
- I dag har vi én samlet strategi for seksuell helse, men to tilskuddsordninger. I 2020 skal det legges frem en ny handlingsplan for å redusere antall uplanlagte graviditeter og svangerskapsavbrudd, som skal legges under strategien. Vi ønsker å vite om denne nye planen skal ha en tredje tilskuddsordning.

I dag ønsker vi å snakke om abortforebyggende tiltak. Sex og samfunn mener tilgang til selvbestemt prevensjon er avgjørende for å redusere antall uplanlagte graviditeter og aborter:

Vi mener det er tre faktorer som er avgjørende:

1. Statens subsidieordning for prevensjon
2. Tilgjengelige tjenester
3. Kompetanse hos ansatte ved tjenestene

Statens subsidieordning for prevensjon

I dag gir statens subsidieordning redusert pris på prevensjon til unge i alderen 16-22 år. Er du under 16, må du betale selv. Dette finner vi urimelig.

Vi mener også at den øvre aldersgrensen må økes, og er glade for at regjeringen i Granavolden-plattformen sier de vil tilby subsidiert prevensjon opp til 24 år og vi etterspør en satsing på unge i alderen 22-24 år, som per i dag ikke omfattes av ordningen.

Abortraten hos unge i alderen 20-24 år er nesten halvert fra 2008 til 2018.¹ Vi mener økt tilgang til selvbestemt prevensjon har bidratt til denne nedgangen, for eksempel ble langtidsvirkende prevensjon i 2015 inkludert i statens subsidieordning, og denne prevensjonen varer i 3 eller 5 år. Vi mener at en utvidelse av subsidieordningen opp til 24 år videre vil bidra positivt for aldersgruppen 25-29 år.

---

¹ Folkehelseinstituttet (2019). [Fakta om abort \(med 2018-tal\)](#).

Sex og samfunn

Tilgjengelige tjenester og kompetanse hos ansatte

Sex og samfunn mener at tilgangen på prevensjon avgjøres av to andre faktorer: tilgjengelige tjenester og ansatte som har kunnskap om prevensjon, mulighet til å skrive ut resepter og som har kompetanse til å administrere alle typer prevensjon.

I de nasjonale retningslinjene for helsestasjon for ungdom er det et krav at alle kommuner skal ha tilbud om gratis helsestasjon for ungdom opp til 20 år.² Samtidig som subsidieordningen for prevensjon må utvides, må også tjenestenes aldersgrense økes til 25 år.

Alle ansatte ved helsestasjonene må få tilstrekkelig kunnskap og opplæring for å kunne administrere alle typer prevensjon, og kunne skrive ut resepter. I 2016 fikk helsesykepleiere og jordmødre utvidet forskrivningsrett. I behandlingen av Folkehelsemeldingen vedtok denne komiteen i juni i år at helsesykepleiere og jordmødre også skal kunne skrive ut prevensjon til unge under 16 år, og vi ser frem til at vedtaket blir satt i verk.³

Maria Røsok
Daglig leder

Tore Holte Follestad
Assisterende daglig leder

---

² Helsedirektoratet (2016). [Nasjonal faglig retningslinjer for det forebyggende og helsefremmende arbeidet i helsestasjons- og skolehelsetjenesten.](#)

³ Stortinget (2019). [Innstilling fra helse- og omsorgskomiteen om Folkehelsemeldinga – Gode liv i eit trygt samfunn.](#)